Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

З нашого церковного житя.

Найважнїйшою проявою нашого житя-бутя в минувшім тижни була безперечно поява нової церковної часописи „Душпастир“.

Лишаючи оцїнку і подрібний розбір сеї часописи на иньше місце, хочемо тут звернути увагу нашого загалу на другу цікаву річ у сїй часописи. Именно сим е „Урядові оповіщеня гр. кат. Епископської Канцелярії в Філядельфія. Па.“

Возьмім зараз перше оголошене з гори: Воно звучить:

Ч. 5. 1909.

Поневаже всї три гр. кат. галицькі Ординаріяти від довшого вже часу жадають, щоби заслати їм точний виказ тих Русинів, походячих з Галичини, які в Америці відступили від своеї гр. кат. церкви, — взиває ся отсим всїх гр. кат. Отців аби виготовили такі викази найдальше до кінця марта 1909 р. В тих виказах треба подати імя і назвиско перейшовших на схизму, як також і тих, що беруть участь в схизматицьких богослуженях, або приймають сьв. Тайни у схизматиків, тоже місце походженя тих Русинів то е село і повіт в старім краю — Виказа ті зволить Всеч. Духовеньство переслати до Епископської канцелярії в Філядельфії Па....“

Отсе е вельми важне розпоряджене для нашого житя, передовсім важне зі взгляду на свої наслідки.

Нашим людям, прийшовшим з краю неволї до „країни волї“, зовсїм завертае ся голова. Вони думають, що в сей спосіб найлїпше використають отсю „волю“, наколи вдопчуть усе давне, хотяйби се було і найсьвятійше, найгарнїйше, і проміняють старе на нове. Що нове, то се вже доконечно мусить бути і лїпше. І сю несьвідомість нашого чоловіка використують усякого рода несовісні платні аґенти і ведуть його на бездорожа, на манівцї, не дбаючи про се, чи то буде для нього лїпше, не дбаючи про се, чи ся „нова дорога“ вийде нашому чоловікови „на здоровля“. Головна річ, аби з сього були повні кишенї аґентів, аби вони робили бизнес, а що вийде з одурюваним і циганеним ними чоловіком, се для них байдуже.

Говорячи про сих аґентів мае ся на гадці царославну місію і „независимців“.

Головний континґент наших людий побувши пару лїт в Америцї і призбиравши — як поталанить — дещо гроша, вертае опять у старий край, у свою вітчину. Лише незначний процент лишае ся стало, на завсїгди в Америцї. Наш чоловік безкритично, без розбору слухае юдиних підшептів усяких царе кнуто-славів і „независимцїв“. Йому завертае ся в голові і він кидае свою прадїдну віру, а з тим і зрікае ся і своеї народности — бо сї два понятя у нашого люду звязані нерозривно — стае правос лавним Москалем або якимсь „независимим“ диволядом.

Щож робити? „Фрі контрі“, — йому се вільно.

Але чи тодї думае такий чоловік про свою будучність? Чи він здае собі справу з того, що буде за рік або за два, наколи він поверне ся у старий край? Гадаемо, що нї. Бо колиб подумав про наслідки свого нерозважного кроку, то в половинї дороги завернув би ся.

Дотепер, по причинї безголовя у наших церковних справах в Америцї таке безнастанне торговане вірами уходило зовсїм безкарно. Тут міг бути всяким хотяйби і Турком, а вернувли у старий край не потребував зовсїм до того признавати ся і усе уходило йому безкарно, бо нїхто про його вчинки не знав.

Днесь змінило ся уже се.

Прийшов Епископ, справи церковні упорядковують ся і торговане вірами мусить також устати. Днесь переходячи на схизму всякий може бути певний, що його імя буде записано і в його парохії в старім краю. Він вернувши до вітчини, уже сего не буде міг затаїти, про сей перехід будуть усї знати. І щож з того? З того вийде таке, що такий чоловік поміж своїми рідними, серед своеї найблисшої родини буде вічно ходити з пятном Каїна на своїм чолї. Після прав католицької церкви йому відмовить ся усяких духових помочей. В годинї його смерти не внесуть його до церкви, не задзвонять в дзвони, не поховають на католицькім цвинтари. Бо він відступник і зрадник своеї віри!

І чи він в послїдній хвилинї свого житя не кине проклоном на несовісних аґентів і звідників? Чи вони що йому поможуть в Галичинї?... Нї! На цїлу Галичину царославна церков е одна одинока тільки при російськім конзуляті у Львові — „независимих“ вертепів нїде зі сьвічкою не найдеш. І до кого такий чоловік тодї зверне ся? Грек.-кат. парох йому відмовить послуги, бо він буде мав його імя; що більше, йому не вільно навіть буде дати помочи відступникови, бо за се сам наразив би ся на суспензію. А усякі Бодруґи, Косові, „Союзи“, „Свєти“, Немоловскі, Товти, Платони і т. д. і т. д. будуть далеко. Вони і пальцем не кивнуть, щоб йому помочи. І такий згине не як чоловік, згине, крівавими сльозами плачучи на свій нерозум, проклинаючи тих, що завели його на манівцї.

Тому еще раз звертаемо увагу нашого загалу на небезпеку, в яку попадають, зміняючи легкодушно віру і слухаючи підшептів усяки несовісних одиниць. Вони се роблять, бо інакше не мали би хлїба. Їм за се платять. Але терпіти будеш лишень ти, руський хлопе!

Отже еще раз: позір!

Друге вельми важне розпоряджене Епископа звучить:

„Ч. 55, 1909.

До відома всім вірним гр.-кат. Русинам в Канаді:

Тому, що многі наші поселенцї в Канаді не можуть дізнати ся правди про 3 ех священників, именно про оо. Гумецького, Крохмального і Василевича, та безнастанно запитують нас, чи то „справедливі отці“, дае ся всім інтересованим отсею дорогою слїдуюча відповідь:

О. Гумецький був до недавного часу душпастирем в Сиракюз і Оборн Н. Й. За виступи проти церковної власти як також за нездорову науку в церкві, засуспендовало його трьох епископів, то е С. С. Ортинський, гр. кат. епископ, латинський епископ в Сиракюз, Н. Й. і латинський епископ в Рочестер, Н. Й. Як засуспендований вибрав ся він до Канади.

ОО. Крохмального і Василевича суспендовав Єго Ексц. Митр. Шептицький за непослух проти нему. На всїх 3 ех повисше згаданих сьвященниках тяжить отже велика церковна кара і вони будуть оставати в нїй доси, доки дотичнї Владики з них сьої кари не здоймуть. Они не мають права анї сповідати, анї крестити, анї вінчати, анї правити Службу Божу— словом, вони будучи під церковною клятвою, не можуть справувати душпастирських обовязків між вірними гр. католиками.

Так само не вільно вірним просити тих сьвященників о відправлене сьв. Служби Божої або о удїлене якої небудь Тайни. Тяжко грішить сьвященник суспендований, коли він яко такий важить ся справувати сьв. Тайни і через те він попадае в другу церковну кару. — Так само тяжко грішить сей чоловік, котрий знаючи, що якийсь сьвященник суспендований, просить його о яку небудь духовну послугу. Тим то не потїху але смуток принесли сї три сьвященники вірним гр.-кат. Русинам в Канаді і всї вірні сини гр.-кат. церкви тимже, по винні на будуче таких сьвященнаків стеречи ся.

Дано в Філядельфії, Па. 23 го січня 1909 р.

† Сотер, Еп.“

Отсе суть ті розпорядженя Епископської Канцелярії, на які звернути увагу нашого загалу ми передовсім уважали за наш обовязок.

Сьвято „Просьвіти“ в Шікаґо.

Дня 17-го січня відбуло в Шікаґо віче в нагоди 40 лїтного ювилею Товариства „Просьвіти“

Віче се скликано заходом місцевого сьвященника, Струтинського. Мимоходом зазначити мушу, що всякий рух який лишень е між шікаґівськими Українцями е завдаки стараню о. Струтинського і п. Бабія.

Нераз чув я закиди проти сьвященників, що будьто би они занедбують обовязки церковні хапаючись полїтики. Може Вп. читачам цікаво почути мою гадку про се. Недавно приїхав я в Америку з російської України. В Росії, як звістно, всїх Українців зачислюють до православних Бачив я там своїх попів православних а греко католицьких сьвященників побачив вперве в Америцї. Про своїх сьміло можу сказати, що се не люди, а пів звірі. У нас попи знають з мужика лиш шкуру дерти, а як побачуть, що народ починае задумувать ся над своїми положенями, тодї уміють показати народови причину всего зла: в жидах. Про гр. кат. сьвященників не можу сего сказати. Може і між ними е такі, однак сї, котрих знаю, се дійсні сьвітила. Одно еще скажу, що слаб ми у Росії мали подібних попів до о. Струтинського, а дяків до п. Бабія, то далеко висше стоявби наш народ.

Але вернім до віча!

Віче відбуло ся при співучасти 300 осіб Між зібраними було— на жаль не велике число нашого жіноцтва.

П. Бабій в довгій і річевій бесїдї змалював невідрадні відносини галицьких Українців а атентат Сїчинського представив, як конечний вислід сих відносин.

П. Ценкий говорив про борбу пролетаряту з капіталїстами, а яко причину неповодженя у тій борбі подав брак просьвіти.

Дальше говорив п. Меґас про розвій тов. „Просьвіта“.

О. Струтинський про заслуги Тов. „Просьв.“ і про наші здобутки просьвітні.

П. Сьвітенький про потребу, значіне і силу просьвіти.

Підчас перерв сьпівав місцевий хор під управою п. Бабія.

На вічу предсїдателював п. Шмігельський. Місто-предсїд. був п. Петро Гавришків а секретарем я і п. М. Білянський. Для усьвяченя сего дня засновано Тов. „Січ“. До Січи вписало ся сейчас 36 членів до Тов. „Посьвіти“ 10. —

Ухвалено слїдуючі резолюції:

1.) Ми, Русини-Українцї зібрані на публичнім згромадженю в Chicago Ill. дня 17-го Січня 1909 р. одноголосно протестуемо проти господарки польської шляхти та її самоволї в Галичинї.

2.) Висказуемо погорду нашим доморослим москалям за їх хуліґаньство, що помагали бомбардувати польським шовіністам руські доми, русько-українські інституції, та нещадили навіть малих невинних, і безборонних діточок.

3.) Висказуемо свою симпатію местникови наших кривд Мирославови Січиньскому.

4.) Жидаемо увільненя Мирослава.

Остап Адамович.

Дещо про жите Русинів в Тексас.

З Bremond Tex, вибрав ся я в дорогу до Марлїна, в повітї Falls.

Сей повіт обіймае 725 квадратових миль, положений над ріками Бразоз і Олд. Головним містом есть Марлїн, маючий близько 3500 мешканців; місто посїдае найглубше і найгорячійше жерело в сьвітї. Глубина його виносить 3350 стіп і витрискае з нього двіста тисяч ґальонів води денно о температурі 147° степенів F.

Земля есть місцями барви чорної і надаесь під управу кукурудзи і бавовни; над рікою есть барви сїро-брунатної і е добра під управу майже кождого збіжа.

Дощ падае подостатком, до 40 inch.

Земля під управу продае ся від 20–75 доларів за акэр, прерова (дика) есть в цїнї від 10–15 доларів.

Рент від управленої землї виносить від 3–5 доларів з акра.

Робітник на фармі дістае около 12–20 доларів місячної платнї з харчом. Тому і не дивно, що трудно знайти робітника за такі гроші.

Водоспад ріки Бразов містить ся в самім осередку повіту; вода спадае з височини 12–18 стіп і може достарчити сили, котраб легко моглаб бути з'ужиткована.

До тепер однак еще нїхто не знайшов ся, що-б з сього водоспаду зробив ужиток.

Поміж фармерами Американами, Нїмцями, Чехами та і Поляками есть і пару родин Русинів, з повіта Борщів і Гусятин.

Оден з них посїдае свою власну фарму — решта рентуе фарми. Усї тїшуть ся доброю репутацією у Американів.

Декотрі з наших Русинів говорять досить добре по руськи, що есть чимсь особлившим в Тексасї і посилають дїтей до анґлійської школи; декотрі однак посилають діти до славнозвістних в Галичинї „Ochronek“.

В осени майже всї Русини вибирають ся до руської кольонії в Dundee, а оден з них, Павло Філїп згодив вже навіть землю сього року.

А. Вала.

Російська полїція.

Перед двома тижнями вийшло на сьвітло денне в Парижи нове лайдацтво російського уряду. Інжінер Евген Филипович Азев, від довшого часу знаний як діяльний член російської соціял-революцийної партії показав ся як шпиг російського уряду. Факт сей в виду ненормальних відносин в російській суспільности не бувби нічим таким дивним анї незвичайним, але незвичайним і впрост звірським потвором являе ся в тої нагоди полїція російська.

Именно розслїджене справи показало, що усї терористичні атентати поповнювані в Росії за послїдних кілька лїт, поповнено за попереднім повідомленем російської полїції, що гі атентати орґанїзував сей Азев, який сейчас і про намірений атентат повідомляв полїцію. Азев вибрав з поміж членів револ. партії найдіяльніших членів укладав з ними плян атентату виконував сей атентат і потім доперва зраджував його полїції. І ся полїція давала Азеву повну свободу плянувати і виконувати атентати на всякі, хотяйби найвисше поставлені особистости — винявши лиш особу царя.

І так замах на великого князя Сергія був виконаний через Азева і то за попередною згодою і дозволом полїції. Азев повідомив докладно московську полїцію про готуючий ся на великого князя замах, сказав її, що виконае ся його при помочи бомби що сю бомбу кине Каляев в який спосіб він потом мае спасти ся і хто йому мае бути при тім помічний. І московська полїція не спускала з ока заговірників, пильнувала їх на кождім кроцї, підслухувала майже кожде їх слово. Коли наблизила ся година назначена на виконане атентату, наівні московські полїціянти почали непокоїти ся, думаючи, що надійшла уже послїдна пора аби положити конець сїй „забаві“. Однак з „висше“ дістали приказ мовчати і сидїти тихо: „не замічати нікого!“ В годину пізнїйше впала бомба і розірвала в куски царського стрия. Погибли люди — але полїція дістала ордери і хрести за се, що справно потім повиловлювала усїх замішаних.

Так як сей атентат, так само знала полїція про кождий плянований терористами атентат уже звичайно пару місяців на перед. Знала про все з найдрібнїйшими подробицями а мимо того нїколи не перешкодила та завсїгди допускала до вбійств — аби потім самій тягнути з того користи. Грала ся людскою кровію, аби видом трупів наситити свою звироднїлу душу..

А се все звучить так страшно, що по просту годі сему вірити. І колиб не знало ся з ріжних звідомлень російської полїції, то сї донесеня льондонської часописи „Times“ і французької „Journal“ можна б уважати за якійсь байки і вимисли.

Ц—ий.

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Pubished every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn,
Superintendent,
411 Washington Ave.,
Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowskyj, editor.
184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager.
184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter [Dec]ember 21, 1906, at the Post [Offi]ce at New York, N. Y., under [the] Act of Congress of March 3,

„Свобода"
[Ч]опись для руского народа в [Ам]ериці і орган „Р. Н. Союза," виходить що тиждня в четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплучувати ґазету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтара або аґента на експресовім офисі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

[П]окусали ся посли в парляменті.

Де?... Річ зовсім природна, що вігде інде, як у Відни, в славнім на цілий сьвіт австрійськім парляменті.

Коли перед заведенем рівного, загального і тайного голосованя до австр. парляменту сцени вульґарних, уличних бійок і лайок були у нім насушним хлібом, то вправді се справляло кождому чоловікови обридженє, було однак до витовкованя. Се не були заступники народа, а лиш вибранції привилейованих клас, люди вичайно умово ограничені, які дістали ся в посли лиш завдяки терророви і натискови з „висше".

Днесь однак справа представляє ся інакше. Днесь йде діло дійсно про заступників народа, вибраних згідно з волею люду, на підставі виборчої ординації, яка вправді виказує еще дуже много хиб, але яка все такой дає спромогу хоч в дечому перевести волю народів.

І днесь опять читаємо про дикі сцени в австрійськім парляменті. В пятницю перед полуднем, дня 5 го с. м. засідане австр. парляменту зістало перерване несподівано дикими ексцесами Німців і Чехів. На порядку дневнім була чесько-німецька язикова справа. Уже від кількох днів старали ся молодочехи при помочи обструкції перешкодити ухвалам. У салі засідань опять греміли по відривані пульти, звеніли перераzливі тони сьвистанок, греміли дитинячі бубни. лігали коршемні лайки. Тим перешкоджуванем обрад обурили ся німецькі націоналісти до того степени, що в пятницю перед пол. прийшло до вибуху.

Молодочеський посол Спачек який передовсім відзначав ся в свистаню зістав через німецьких послів викинений зі свого місця а попри се немилосерно витріпаний батогом. До другого Чеха прискочив якийсь Німець і хвативши його зубами за щоку, вирвав з ньої кусень шкіри з мясом. На тузини можна начислити попідбивані очи, порозбивані голови. Коли президент міністрів побачив, що про докінчене і полагоджене справи не може бути і бесіди, замкнув засідане, а вслід за сим усі міністри опустили салю обрад. І тепер обі ворожі сторони завели свої національні гимни, і під їх звуки кинули ся опять на себе з кулаками. Доперва коли їх опустили сили, вийшли з салї засідань.

Отже ж мимо загального голосованя, мимо того, що в парляменті засідають „народні заступники", сей парлямент не в силї виривати австрійський державний віз з болота.

Видко отже, що щось не так є, як повинно. І коли ми почнемо глубше слідити за причинами теперішньої борби національностий в Австрії, то і найдемо сейчас отсю причину. Ся ворожнеча одної народности проти другої, сі безнастанні сварні і бійки стали проклоном австрійської державы і вони власне сю державу конечно доведуть до руїни. А сі народні антаґонізми розпутала лишень система пановання в Австрії, ся система, яка від шістсот літ безперервно практикує ся у Відни. „Dividet impera' — „діли і приказуй" було завсїгди девізою австрійських владілців. І вони їли; в одним краю розділювали одну народність від другої, одній давали волю безпощадно гнобити і давити другу, щоб потом тим лекше можна обом заложити ярмо на карк. Про се знаємо ми, Русини-Українці в Галичині, на Буковині, про се знають Чехи і Німці в Чехах, про се знають Словінці, Італїянці і т. д. І тільки завдяки тій системі, завдяки утискови одної народности другою австрійські цісарі могли завсїгди переперти свою особисту волю проти волї народів, змогли державою кермувати для свого особистого хісна а не для хісна замешкуючих її народів.

А ся система днесь мстить ся. І доси не буде в Австрії, в сїм вавилонськім „столпотворенію язиків" гаразду, доки уряд не зірве зі своєю перестарілою системою, доки усі народи не будуть мали нагоди і можности рівномірно розвивати ся, так як се і ґарантує їм їх паперова конституція.

Ц-ий.

В столїтну річницю уродин А. Лінкольна.

Продовжене зі стор. 1-ої.

старого Індіянина, що случайно заблукав ся у його табор.

Коли ся війна скінчила ся, перейшов Лінкольн на поле політики. Крок з гідности капітана компанії добровольців на кандидата члена леґіслатури був во всім природний. Однак популярність, якої він зажив у своєї громади показала ся невистарчаючою на цілий дистрикт і він підчас виборів перепав. І знов почав ся на ново нужденне житє з рук до рота. Він заложив малий бизнес до спілки з одним чоловіком, який однак нїчо не робив крім безвинного вмиваня ся вискою, підчас коли Лінкольн весь час проводив на читаню книжок. Попри се залюбки займав ся міранєм поля. В короткім дістав також номінацію на почмайстра в Ню Сейлем, однак почта і доходи з ньої були так малі, що часто густо лучало ся і таке, що екзекутор забирав йому коня і інструменти до міряня за довги.

Серед сеї нужди, серед боротьби о кусник насушного хліба дух його однак безвинно стремів до висших ідеалів. Він не страхав ся милями йти пішки, щоб десь там пожичити граматику, аби научити ся по правної бесіди. Від одного лоера дістав підручник і пильно взяв ся студіювати права. Здивовано а і підсьміхаючи ся гляділи люди на неповоротного молодця, що лежачи на плечах та витягнувши ноги весь на пень дерева, або сидячи скулений на першім лїпшім плоті пильно учив ся. Ба навіть почав і практикувати як адвокат. Він ставав в обороні своїх приятелів і знакомих перед мировим судією — однак завсїгди еще безплатно. Навіть часто іменовано його судією — підчас перегонів або ручних запасів, позаяк його безвзглядна правдомовність, почуте справедливости і безпартійність з'єднали собі уже широку славу. Нарід чим раз більше його починав любити і він в недовзі станув опять кандидатом на члена леґіслатури. Мимо того, що він признавав ся отверто як віґ, в чисто демократичнім дістрикті завдяки вголошеним мовам відніс побіду. І можливо, що тодї пораз перший в житю звернув він більшу увагу на свій зверхний вигляд. Дотепер він завсїгди ходив у одіню зробленім з тканого дома сукна, часто густо до того ще і подертім, полатаним і знищенім. Тепер він пожичив собі грошії від приятелів і за пожичені гроші купив собі перше готове одіє в склепі. І у сім строю він поїхав у столицю стейту, щоб поміж законодавцями стейту заняти своє місце.

* *

В недовзі потім засів Лінкольн в „білім домі" як президент Злучених Держав. І його імя як президента є звязане з найтемнійшими хвилями держави, коли то вона стояла на розпутю, над пропастию, але заразом є і звязане з найзвітлійшою хвилею, коли то република по чотирилітній страшній, бо братовбійчій війні підносила ся з попелу і крови до нового житя. Се його найбільша заслуга, за се почитає його увесь американський народ. Його президентура припадає на найчорнїйші хвилини, які переживала Юнія. З поля битви приходили щораз то сумнїйші відомости, війна не посувала ся на крок. Край був вичерпаний податками, битвами, проливом крови. Натура людська не могла довшо видержати того всього і усю свою злобу, усю свою злість виллювала в їдких словах на папери на Лінкольна. А він у своїй траґічній височині стояв самітно, сам один, неугнутий, задавле ний в одну витхнену ціль: знести невільництво, сю ганьбячу Америку пляму і приневолити зворохоблені полудневі стейти опять до злуки з Юнією. І доконав свого. Історія всесьвіта не знає другого подібного прикладу, щоби так як Лінкольн, вести чотири роки безпереривно війну а при тім, щоби уся машина державна не станула, щоби вона рівночасно з війною правильно і поправно ділала.

* *

Смерть Абрагама Лінкольна належить на найстрашнійших драм в історії сьвіта. Президент стояв на вершку своєї слави. Задача його житя майже була виповнена. Нїґри були освобождені. Домова братовбійча війна півночи проти полудня добігала уже краю.

Армії сконфедерованих полудневих стейтів боролн ся з розпукою, але даром. Столиця полудня, Річмонд, впав в руки державних війск. Лінкольн особисто війшов пішки до вдобутого міста в товаристві лишень одної компанії матросів з фльоти на ріці James та кількох офіцерів. Визволений по дорові нїґер служив за провідника. Нїколи перед тим не бачила історія так скромного побідника анї так скромного тріумфального походу; тут не було нї війска з прапорами і гучними бандами, не було вінців нї гуку гармат, лиш одна громада обдертих, виголоднілих нїґрів, яких він вивволив з неволї, збігла ся, стовпила ся коло свого найбільшого добродія, цїлувала його руки, його одіне, сліди його ніг в порохї, радїла шаленим щастем. А сльози вдячности і щастя у очах сих нещасних сотворінь, яких жажда золота панів тримала у кайданах, звела з людий до ряду худоби, були найдорожшими, бо безсмертними каміннями самоцьвітами у вінци слави Абрагама Лінкольна.

Зарав другого дня наспіла відомість, що головна армія сконфедерованих під начальством ґенерала Lee-а зложила оружіє. Мир і цілість Злучених Держав були запевнені. І по цілім краю загреміли гармати, радісно задзвонили дзвони, вдоволені, утішені товпи вийшли на вулиці. Ціла Америка перемінила ся у якусь велику родину шаліючу радостию, опянілу від щастя. І серед сих гимнів радости, серед окликів щастя нараз вдарив грім з ясного неба: Лінкольна замордовано. Народ став неначе ошоломлений якимсь страшним ударом. І нараз залунав такий загальний плач і нарікане, такий крик болю, якого Америка ніколи еще не чула. Уся північ Америки покрила ся жалобою, кожда родина заплакала, неначе то її найдорожшого члена вбито; та і з полудневих стейтів неодин оглянднїйший сказав у болю, що підчас їх найбільшої біди видерто їм, полудневцям, їх найприхильшого друга. І було, неначе ся вїжна любов, якою дихали горожани Америки до свойого найбільшого президента обняла увесь цивілізований сьвіт. На вид домовини Лінкольна усї ті, що навіть день перед сим висьмівали його, осьмішували, виступали проти ньому, кірно похилили голови, заговорили одним згідним хором похвали, заплакали одним великим плачем болю і розпуки. Від часу смерти Вашинґтона не було прикладу, щоби увесь народ заговорив так згідно і одноголосно, щоб похвалював так однодушно великі прикмети, чесноту і великість Лінкольна; навіть коли Вашинґтон помер, то навіть і по смерти сего національного героя не було такої однодушности в похвалах, яка була по смерти Лінкольна.

І зовсїм не можна сказати, що ся загальна симпатія і жаль були лишень вислїдом траґічної смерти Лінкольна. Противно, ся траґічна його смерть, заподїяна кулею фанатика тільки збільшила любов люду до нього, поставила його на високий педестал загального почитаня. І се почитане мимо часу, мимо що лїта і десятки лїт минули, не ослабло зовсїм у народї, противно, можна сказати що зросло і росте з кождим днем. І днесь уся Америка без виїмку кланяє ся найбільшому свому героеви, освободителеви невільників, Абрагамови Лінкольнови. —

З православного раю.

Галицькі москвофіли устроїли минулого року паломництво до Почаєва і Києва, щоби в сей спосіб підготовити терен для православія в Галичині між темними та одуреними москвофільство селянами. В честь паломників відправлювано торжественні богослуженя. При стрічі витано їх процесіями, та хиба лише на те, щоби они не могли набрати пересьвідченя про правдиву вартість православія. А до чого довело православіє в Росії, про се хиба найкраще сьвідчить „Письмо изъ Волыни", поміщене в 3. числї „Галичанина". Автором єго є галицький еміґрант, Ѳ. Ів. Досинчук, який пише, що темнота, лїнь, піяньство і біднота не належить в Волині до нових проявь. Їх могли би усунути „настоящіе просвѣтетели", яких однак там стрінути тяжко. Нікуди на сьвіті не видко такого піяньства, як на Волинї, спеціяльно в повітах нововолинськім, каменецькім, житомірськім і лубенськім. По улицях на морозї валяють ся мужчини і жінки. Пють там не лише селяни і дворяни, але передовсїм „духовныя лица", Вражїня, які Досинчук виніс з церкви, описує він отсими сумними красками: „Мнѣ приходится по воскресеньямъ побывать въ сельскихъ храмахъ, гдѣ по необходимости слышишь, какъ народъ молится. Онъ молится не Богу, а угодникамъ. Каждый православный крестьянинъ взываетъ къ Богу только тогда, когда проситъ чего или когда въ бѣду попалъ. А чтобы благодарить Бога, словъ у него нѣтъ; онъ знаетъ креститься, да поклоны бить, сколько дупа приметъ да поясница вынесетъ. Молиться же крестьянинъ не знаетъ. Евангеліе слушаетъ благовійно, но про что оно, не відаетъ, ибо здѣсь во многихъ храмахъ священики не объясняютъ темному народу это самое Евангеліе и храмы по годамъ не оглашаются проповѣдями. Хотяй уже самая государственная дума постановила, чтобы духовенство изъ царскихъ вратъ проповѣдывало трезвость, но и зъ этого ничечо не выходить. Во многихъ доревняхъ священнослужители просто презираютъ своихъ прихожанъ. Вотъ у кого грѣхъ на душѣ!"

Отся допись хиба аж надто відслонює внутрішну вартість православія.

Із ньої видко ясно, що вартують православні попи, та як вони дбають про віру. Ї сї самі люди, прийшовши у Америку, прокидають ся великими ревнивцями Христової віри, туманять і циганять народ, який темний, вірить сим гробам, з верха побіляним і блискучим, а в нутрі повним гною і пороxна. А ся повисша допись і характеристика православного попівства є тим цїннійша, що писана через наочного сьвідка і то еще приклонника православія, ярого москвофіла. Тим то і ся характеристика є тим правдивійша, тим більше заслугує на віру, що писав її чоловік, якого хиба о злобу або якесь упередженє годї посуджувати.

Пару слів витовкования в справі календ. „Поселенець.“

До статї д. Нусина поміщеної в числї 4-ім „Свобода“ під заголовком „На роднї пісні і поезія“ уважаю ся ім обовязком кілька слів докинути. як той, що головно занимав ся укладом і приготовленем матеріялу до календаря „Поселенець“.

На припорученє д. Бичинського, ред. „Канад. Фармера“ занял ся я приготовленем матеріялу до календаря. Усі статї, будьто непідписані, будьто підписані інїціялами „М. С.“ походять від мене. Про поміщене фотографій сумновісного „атца“ Крохмального і товаришів я нїчо не знав; се вробив д. Бичинський на власну руку і то вже по моїм відїздї з Канади, та навіть і доси не повідомив мене „по якакій законной причинї“ він се вробив. Розумієсь, що довідавшись доперва тепер про те, мушу як найєргічнїйше запротестувати против так підступних затій д. Бичинського, який хоче рівночасно поставити і „Богови сьвічку і чортови огарок“, та приподобатись і Українцям і москвофілам, котрих то послїдних у Канадї можна почислити на пальцях одної руки.

З наведеного отже слїдує, що Чех, Доячек „Вогу духа винен“, бо він лиш взяв на себе кошта накладу, а до змісту і укладу календаря не мішав ся; усяж вина паде на д. Бичинського, як протектора ось таких індивідуїв „z pod ciemnej gwiazdy“ як Крохмальний et consortes. Не від річи буде тут додати, що усякі статї проти особи „атца“ Крохмального, д. Бичинський кидає до кошa, не хотячи мішати ся в „партийну борбу“!!!...

Микола Сиродїв.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Лютий

11	Ч.	Ігнатия
12	П.	ТРОХ СВЯТИТ.
13	С.	Кира. Іоана безс.
14	Н.	Мясоп.
15	П.	СТРІТЕНЄ ГОСП.
16	В.	Симеона Б.
17	С.	Ізидора

— Подає ся до прилюдної відомости що адреса Іх Преосьвященьства Епископа від дня 6-го м. звучить: Rt. Rev. S. S. Ortynsky, gr. cath. bishop, 816. N. Franklin Str. Philadelphia, Pa.

— Отсим сердечно дякуємо усім нашим Вп. Передплатникам за ласкаве надісланє нам згадиного в послїднім числї ч. „Свободи“. Збуваючі нам числа віддсилаємо ласкавим Вп. добр. з подякою та рівночасно просимо уже більше не надсилати нам сего числа. Редакція.

— „Разкол“ в москвофільському таборі. Галицькі москвофіли розбились на два навіть ворожі против себе табори. Молодші зірвали із старшими, закидаючи їм хрунївство і проголосили повступ й демократизм на становищи „русско“-національним. Се ліве крило почало видавати „демократично-поступовий“ тижневник п. з. „Русь“. Ся часопись першій мірі нищить старих москвофільських менерів, особливо пос. Короля і ред. Маркова за їх „угодовість“. „Русь“ писана етимольогією, але чистійшою народною мовою. Сей маневер „молодших“ москвофілів має на цїли успішнїйше злити „червоно-Русів“ з велико-Россами. Та навряд, чи се „поступовим“, „руским“ націоналістам тепер уже дасть ся.

— Недорід в Росії. Головний рос. управі хлїборобства вже відомо, що в багатьох краях державн не стало хлїба на харч. Найтяжшим сей рік став для селян отсих губерній: полтавської, подільської, чернигівської, херсонської, курської, мало не всеї саратівської, південних повітів самарської, східної половини оріоловської, деяких повітів воронїжської, північної частини донської области, більшости кутків білоруських губерній. В Сибірі потерпіли від неврожаю кончетівський, атбосарський та петропавлівський повіти Акмолїнського округа. По всіх сих краях селяни з половини зими почали вже купувати хлїб і, щоб не тратитись на корм скотині, мусять сподувати її за безцїнь. Весною в сих краях не вистарчить зерна на те, щоб засіяти ярину.

— Алькоголь а очи. Лїкарі доказали, що алькоголеві напитки мають лихі наслїдки на очи. Пияки попадають в дальтонізм, с. є не розпізнають красок до того степеня, що всьо представляє ся їм в зеленій красцї. До сего доводить параліж очного нерва.

— Похорон хінського цїсаря. На початку минулого місяця в Пекинї поховали з великими церемоніями помершого хінського цїсаря. Тїло тимчасом поховано на загальнім цвинтарі, поки буде збудований окремий мавзолей для помершого. Улицями, якими йшов похоронний похід, не можна було нікому анї хати, анї переходити; колиж хто припадково був на улицї, то мусїв падати лицем на землю і так переждати, поки перейде похід. На чолї похоронного походу йшов регент держави, князь Чун. З цїсарської палати внесли тїло 64 особи, а за палатами взяло домовину 128 инших людий. За регентом йшов „жалібний комітет“, зложений з 37 найвисших урядників; третє місце в поході по старому звичаю займала юрба старців в лахманах. Далї йшов відділ коней та ослів, которі, як вірять Хінцї, мають „перевезти душу“ помершого цїсаря на тамтой сьвіт. Вкінци йшли двірські та державні урядники. Похід тревав дві години і на увесь похорон видано кілька міліонів. Сего разу вперше трапило ся в хінській історії, що Европейцям дозволено брати участь в похоронї цїсаря.

— Примір до наслїдування. Від 1. червня 1907 заведено в місті Мон в Бельгії таку установу, що кожда новонароджена дитина з бельгійських родичів зараз по народженю дістає від громади книжочку на вложений на ощадність оден франк. Родичі можуть відтак вкладати дальші ощадности для дитини, можуть однак в потребі ті ощадности витягнути, та дарований громадою оден франк остає на книжочці аж доки дитина жиє. За приміром міста Мон пішло 45 инших бельгійських громад, при чім городжани тих міст незвичайно вдоволені. На основі того досьвіду поставив радний французького міста Марсилії, Ростен, 25. цьвітня 1908 р. внесенє, щоби рада міста дарувала кождій марсилійській дитинї таку саму книжочку на ощадности. Рада міста приняла се внесенє дуже радо. Можна сподївати ся, що так дїти, як і їх родичі, маючи книжочку щадничу на 1 франк, будуть мати і інтерес і примару вкладців збільшати і тим способом розбудить ся серед суспільности змисл до ощадности. Коби то наші люди пішли слїдом бельгійських та французьких громад, то може не оден гірко запрацьований цент, який в днї уродин дитини видає ся на виску і инші непотрібні річи, вплинув би на щадничу книжочку і став би завязком власного майна новонародженого дитяти.

— Дня 2-го с. м. в майнах вугля в Birmingham, Ala. в наслїдок мильного заложення динаміту наступила експльозія газів, при чім погибло 5 білих і 12 нїгрів. На щасте експльозія обняла лишень одну секцію, та в разї її розширення булоб пало жертвою около 100 людий по пору занятих під землею.

— Цікава знахідка. Колишній Валї Дамаска, Басим-паша в мїсцевій бібліотецї знайшов старинну рукопись, яка обіймає 3.116 сторінок. Газета „Servety-Tinum“ пише, що рукопись ся належить якомусь сучасникови „Сієдна-Іса“, — себ-то Ісуса Христа, і має в собі багато нових відомостей про житє й науку Спасителя. За остaнні кілька років се вже друга находка, яка має велике значінє для біблїйства. Перша находка знайдена в околицях Єрусалиму — книжка про яку думають, що се євангелія апостола Петра; тепер се євангелія переховує ся в льондонській публичній бібліотецї. Газети подають звістку, що германське посольство в Константинополї старає ся купити сю, недавно знайдену рукопись, за величезні гроші.

— Крiваве жниво у Росії. Після судової статистики минувшого року засуджено в Росії на смерть 1975 осіб, а виконано 782 присудів. Найбільше число присудів смерти в одним місяци виносило 268 а кар смерти 119. За минувший рік заказано видавати 63 часописий.

— Дня 20-го с. м. в Петербурзї розпочав ся процес проти генерала Алексеєва, обжалованого о крадїж державних грошій. Об жалованє спричинев міністер маринарки Діков. Є однак надїя, що „крук крукови не выдобе ока“.

— Нові часописи. В Тернополи став виходити з початком с. р. тижневник „Подільське Слово“ як безпартийний орган подільских Руснипів-Українцїв. За редакцію відповідає п. Петро Чубатий. — Львівська часопись „Мета“ буде далї виходити як орган руського жіноцтва, згуртованого в товаристві „Жіноча Громада“. Редакційний комітет, що досі складав ся з кількох одиниць, буде тепер поширений, а часопись буде висловом житя ширшої організації, яка обіймає майже всі жіночі товариства. Перше число „Мети“ вийде з початком марця.

— Секретар Рут дня 26-го січня с. р. видав децизію, після якої відмовив російському урядови видачі революціонера Рудовича. Справа Рудовича свого часу викликала правдиву бурю обурення поміж російськими емігрантами. Скликувано по цїлій Америцї масові мітинги, підписувано протести і наконець в судовій дорозї доказано сьвідками, що він був політичним а не звичайним проступником. Поміж Америкою а Росією не існує ніякий уклад, силою якого мала-б ся видавати політичних проступників і на сїй підставі Рудович спас ся від смерти, а що найменче від яких 30 літ тюрми.

— Рекорд під взглядом часописей осягнула Німеччина. Тепер виходить там 5.500 газет, з яких 800 є щоденних. Англія має 3000 газет, а з них є 809 щоденних. Франція загалом має 2.819 часописий, з чого четверта припадає на дневники. Бельгія має близько 1.900 видавництв а з того около 100 дневників. По сїм ідуть Австрія, Іспанія, Росія, Греція і Швайцарія. Япан має 1.500 газет. В Африцї є 200 часописий, з чого 60 виходить в Єгиптї. В Злучених Державах є нї менче нї більше, тільки 12.500 ріжних часописий. Загалом взявши на цїлім сьвітї одна часопись випадає на 82.200 людий.

— Продана жінка. В селї Вовчкові, в київській губернії трапилась — як доносить „Рада“ — така подія. До Вовчкова приїхав з села Межилiски селянин Мишка. Він почув, що з Вовчкова багато людий виселяють ся до Сибір і що тут можна дешево купити землю. Побалакавши з людьми, заїхав він до селянина Василя Ковальчука. Обміркувавши там свої справи, Мишка висловив ся між иньшим, що колиб хто продавав жінку, то він би й жінку купив, бо сам вдовець. Ковальчук не довго думаючи, запропонував йому купити у його жінку. Мишка запитав жінку, чи згодна вона на пропозицію. Тая згодилась. Ударилипо руках і Мишка сторгував жінку за пару коний з брічкою. Запили могорич, а далї запросили сусідів та родичів і запивали ся з сього привод— три днї — „весїлє відбували“, як казали селяни. Після весїля Мишка забрав жінку Ковальчукову Секлету і поїхав до дому. У Секлети Ковальчукової четверо дїтий: син жонатий, дочка замужна, один син парубок лїт 18, і нарешті ще дочка, дївка лїт 20. Дїти підняли крик, особливо жонаті. Замужна дочка поїхала до Межилiсок до матери і почала плакати та скаржитись, що мати ославила усю сїмю. Старa Секлета, не довго думаючи, кинула Мишку і вернулась до Ковальчука. Мишка другого дня приїхав до Вовчкова до Ковальчука з претенсією: або жінку віддай оба верни коний з брічкою. Але-ж Ковальчук уже встиг продати конї і брічку за 80 карб., а через те й заявив, що за жінкою він не посилав, і не просив її назад вертатись, а через те Мишка може забрати її з собою як свою власність. Але-ж Секлета рішучо відмовилась і з Ковальчукової хати не йде. Мишка збирає ся розпочати з сього приводу судову справу.

— „Небезпечний“ вязень. Одна російська часопись доносить, що тепер сидить у вязници в Читї, на Сибірі, відокремлений від инших, 10-лїтний хлопчина, Писаренко, которого вязнять вже від кількох місяців. Через два роки сидїв він в тюрмі із своєю матірю, в характері нелїтної дитини. Матір засуджено за справу федералістів і вислано на тяжкі роботи в Сибір, а її десятилїтного хлопчину узнали тепер також винуватим за належанє до федералістів, отже як переступника задержано в строгїй вязници. Страшне враженє робить сей хлопець, ходячи по вязничному подвіру в арештантським одязї, в асистї чотирох жовнїрів із острими багнетами. Певно що вже тепер доперва безпечевство російської держави є запевнене, коли такий небезпечний проступник сидить у тюрмі.

Уже вийшло перше число церковної газети „ДУШПАСТИР“

Річна предплата виносить тільно 1.25 д

За редакцію відповідає о. П. Понятишин, і на подану адресу просить ся посилати усякі дописи і вісти з житя гр. кат. громад.

Передплату просить ся посилати на руки о. А. Уліцького, 76 Grand Str. Jersey City, N. J.

Адреса редакції звучить: Rev. P. Poniatyshyn 411 Washington Ave, Elizabeth, N. J.

У Відни виходить українська місячна часопись UKRAINISCHE RUNDSCHAU в нїмецькій мові, що заступає інтереса українського народа перед культурним сьвітом.

Програма

ВЕЧЕРКА І АМАТОРСКОГО ПРЕДСТАВЛЕНЯ,

устроєного членами читальні ім. Маркіяна Шашкевича в руский гали „Просьвіта“ в Пітсбурґ, Па.

дня 14 лютого 1909.

I.

„ВІДЬМИ“,

ком. в 2. актах, написав А. Веретельник.

Особи:

Олена, мол. вдова—п-а Ю. Ручка Кульч.

Текля, сусїдка, щира товаришка........ .... п-а Марія Гут Кульч.

Данило, молодий 20-лїтний дяк, братанок і вихованок Олени... п. Іван Ганяк.

Прокіп, дід-пастух, чарівник .... п. А. Лазенга.

Хаїм Ґельдмахер, арендар...п. Ів. Баган.

Діє ся на селї.

II.

СЕМЕ НЕ КРАДИ

сумна комедія в 1. акті, нап. І. Я. Луцик.

Особи:

Мотьо Пархенблїт ......Ґриґ. Демида.
Суга, єго жінка, п-а Ю.Штокайло Кульч.
Лейбусь, мале жидення ......Іван Гуретяк.
Війт .... о. Теодор Яципишин.
Семан, селянин ....п. М. Станчак.
Танас, селянин ....п. Т. Сейка.
Іван, господар з сусїдного села........... .... п. Бережницкий.
Танас, жидів. грубопал ...п. П. Ґрошко.
Циган ....п. Й. Стасишин.

Діє ся в корчмі.

III.

1) Шевченко: Розрита могила ....п. Флоріян Вовчко Кульч.
2) „Козаченьку“, народна пісня.......... ....виконає мішаний хор.
3) Олекса К—а: Збуди ся народе!........ ....віддеклямує п. Іван Ганяк.
4) „Чути дзвіночок в дали“ і „Ой під гаєм, гаєм“ — народні пісні.......... ....виконає мішаний хор.
5. Закінченє.

Початок о год. 8-ій точно. Просить ся о спокійне заховане підчас представленя.

ДО ВІДОМА УСІМ ВП П. СЕКРЕТАРЯМ МІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ.

Календарі Р. Н. Союза на 1909 рік для членів висланo сими днями для кождого відділу на адресу дотичних місцевих П. П. Секретарів. Просить ся отже п. п. Секретарів відобрати їх і при найблизшій нагоді розділити їх поміж членів свого відділу.

Прекрасні фарми

в полудневім Michigan.

Хто не хоче аби його ошукано, а хоче мешкати в найздоровшім клїматі, коло великих міст, нехай купить гарну фарму з красною будівлею і добрі землї та кусник доброго твердого лїса, нехай не відкладає, і купить собі від нас фарму, а ми вистaвимо на ню „Deed“ і „Abstract“. Ціна дуже низька. Готові фарми з будівлею в ціні за 80 акрів від $1000 до $3000. Грунта неуправлені в ціні за оден акр від $3 до 15 дол. Всї фарми продаємо разом з углом на кілька лїтну розплату. Хто купить фарму дістане звoрот коштів за дорогу.

The Badovsky Land Co.
Box 47
5—8 STANDISH, MICH.

В день роковин заснованя українського Товариства „Просьвіта“, 204 відділ Р. Н. Союза,

відограє ся перший раз в Ню-Йорку театральне представлене

АРЕНДАР

драма з сільського житя в 3 ох актах а 6 ох відслонах

в суботу дня 13. Лютого 1909

в гали Manhattan Lyceum, 66—68 E. 4-th Str. в НЮ ЙОРКУ.

Особи:

Іцко Вольф арендар ....т. М. Трач
Крутарський писар ....т. В. Мартинюк
Яцик дяк ....т. С. Чоснин
Богатчук господар ....т. Й. Хомів
Павло єго син ....т. Н. Федишин
Малания дочка Богатчука ....т-а П. Добуш
Палаля вихованка Богатчука ....т-а М. Франківна
Сьвященик ....т. О. Перетятко
Комісар ....т. В. Яремчишин
Начальник ....т. Маршицький
Щмуль кельнер ....т. С. Гул
Сура, жівка Іцка ....т-а Я. Гелета
Марко Кервичний ....т. Н. Лаба

Річ діє ся на селі.

Перед першим актом відсьпіває хор Тов. „Просьвіта“ „Ох та не люби двох“ і „Козак“.

Перед другим — „Летів орел“.

Перед третим — „А тьфу тобі“.

По представленю „Завіщанє“, відсьпіває хор в супрові музики.

По представленю Великий Баль і Почта любові

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісла первоpядні 75 цнт., другорядні цнт., треторядні 35 цнт., місця стоячі 25 цнт.

Всїх щирих Українцїв просимо взяти численну участь в представленю, як також в нашім великім сьвятї в день роковин заснованя нашого Товариства.

КОМІТЕТ.

СПРАВИ „СОЮЗА".

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.
Іх Преосвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський епископ в Америцї.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсїдатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсїдателька:
Марія Черешнак, Trenton, N. J.

Місто-предсїдатель:
Федор Ґут. Кульчицький Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Ґлова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чеґіг, Cleveland, O.

Контрольна Комісія.
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарнї:
о. П. Понятишин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарнї:
К. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний орґанізатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke, Mas.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока руська народна орґанізація в Америцї.

Приниамє членів від 1 року до 40 лїт житя.

Вступне після лїт.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разї смерти члена кляси „А" (пїле посмертно) $1000.00.
В разї смерти члена кляси „Б" половину посмертного $500.00
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" 200.00 дол.
Посмертне за дїти від 15.00 до $300.00.
В разї утрати: а) обох очий або обох рук $1000.00.
б) одної руки, ноги або ока $500.00.
Єсли отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить до руки родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись або до братства, яке належить до Союза.

Важнє для П. П. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всї гроші належачі до Р. Н. Союза, посилає ся так: на money-order-ах або чеках вписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з викказами до Голов. Секретаря. Головний Секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Посмертні вісти.

Русин Петро, член Р. Н. Союза, від 58. Ramey, Pa. помер 17-го грудня 1908. Небіщик походив з Галичини, села Струбовиска, пов. Лїско.

Падла Анастазія, жена Тимка, члена Р. Н. Союза від 4. Jersey City, N. J. померла 7-го січня 1909.

Вічна память!

Рух в відділах Р. Н. Союза.

PITTSBURG, PA. бр. св. О. Ник. від. 53. подає до відомости, що мітинґ відбуде ся 14-го лютого о 2-ій год. по пол. Всї члени, так місцеві як і позамісцеві мають явити ся і вирівнати свої довги; котрий член не явить ся, заплатить 50 цнт. кари, а урядник доляра.

До полагоди важні справи.
Н. Войтович предс.,
Т. Ґут Кул. кас.,
Михаїл Митренко секр.

MONESSEN, PA. бр. св. Ів. Хрест. від. 62 подає до відомости, що братскі мітинґи будуть від тепер відбувати ся в другу недїлю по першім в гали під ч.: 469 Schoemaker Ave.
Анд. Кліщ секр.

CHICAGO, ILL. бр. св. О. Николая від. 106. отсим подає до відомости, що дня 6. лютого 1909 в суботу о 7. год. веч. в церковній гали відбуде ся мітинґ. Справоздане старого уряду зі своєї дїяльности за рік 1908. Кождий член мусить явити ся. Неявивший ся заплатить 50 цн. кари.
Петро Вінярский предс.,
Ілько Моранець секр.
Яцко Оленець кас.

GLEN LYON, Pa. бр. св. П. і П. від. 27 подає до відомости, що буде принимати нових членів до бр. за половину вступного в місяцях січню і лютім.
М. Фуджак,
Н. Москва,
А. Фринцко.

PERTH AMBOY, N. J. Бр. св. О. Николая, від. 104, подає до відомости, що в місяцю січню і лютім буде принимати св нових членів до братства без вступного.
М. Ваверчак, секр.

KEOKEE, VA. тов. „Січ", від. 219 подає до відомости, що мітинґи відбувають ся 3 рази в місяци, крім 1-го і 20-го.
Т. Починок.

ELIZABETHPORT, N. J. бр. св. Мих. від. 142 подає до відомости, що в місяцю лютім принимає нових членів до бр. без вступного.
С. Байтала секр.

PORT JERVIS, N. J., бр. св. Арх. Михаїла, від 198 подає до відомости, що вибрано слїдуючий новий уряд на рік 1909: Гр. Ґумовський пр., Ів. Прохера з пр., Мих. Косонога секр., Я. Стружій з. скр., В. Дорчак кас., М. Ванько і Корнило Крамар контр., М. Козак і М. Кухтик над. хор., Гр. Федак кап., М. Косонога м. організатор. Мітинґ. каждої недїлї о 2-ій год., в гали рим. кат. костела Пр. Діви Марії 50 Ball Str.
Гр. Ґумовский пр.
В. Дорчак кас.,
Мих. Косонога секр.

MAHANOY CITY, PA. бр. св. О. Ник. від. 222 подає до відомости що дня 24-го січня вибрано слїдуючий уряд: Н. Ормянчук пр., Й. Льоренц з. пр., Я. Семенюк скр., М. Кохан зас. секр., Ю. Дуріла кас., А. Хомик доз каси, Й. Качмарчик доз. каси і книж., М. Вільчинський кап., Бр. Карпинський заст. Ф. Козловський і Ф. Слївінський коло заст., М. Вільчинський, П. Тинько і А. Матея опікуни хорих, Ч. Колинич дверн., К. Олїйничук післ. Мітинґи в першу недїлю в місяци о 3-ій год. по пол. в р. кат. слов. школі на Wory Str.
Я. Семенок секр.

ST. LOUIS, MO. бр. св. Ар. Мих. від. 14 подає до відомости, що вибрано слїдуючий новий уряд: А. Валевський пр., П. Копча з. пр., Гр. Копча скр., С. Варниха з. секр., М. Рудзик кас., П. Буґель з. кас., П. Копча, Т. Макара і М. Дзюбин контр. комис., А. Репа, Ів. Коцур, Ст. Шубяк і І. Спсак доз. хорих на St. Louis, Mo. Ів. Лабаш д. хор. на Bellewille, Ill. Ю. Деревяник д. хор. на Madison, Ill., Ст. Макара, маршал,. М. Жидик дверн. Адр.: Gregory Kopcha, 302 St. George Str., St. Louis, Mo.
Гр. Копча секр.

BROWNSVILLE, PA. бр. св. Ап. П. і П. від. 6. подає до відомости, що вибрано слїдуючий новий уряд: М. Бенча пр., В. Шаки з. пр., Ів. Петришко секр., В. Стройка з. секр., М. Дїянсон кас., В. Бенча і Ів. Кісс доз. каси, В. Стойка кап. Д. Сутак, з. кап., Тілєр, В. Стойка, доз. хорих. з. Данн управ. галї В. М. Білявін дверн. Адр.: John Petriska, Box 118, West Brownsville, Pa.
Ів. Петришко секр.

TAYLOR, PA. бр. св. О. Николая вибрало отсих урядників: Ф. Шумейко пр., М. Гайдук з. пр., Й. Сенюк секр. фін., М. Марущак секр., П. Головчак кас., І. Трач з. кас., Д. Дїдух секр. рек., Гр. Олїйник з секр рек. М. Валюш і Л. Сенюк доз. хорих. Ю. Крайківский, С. Сенюк, А. Гринь, В. Горошко контр. комісия., М. Клос капітан С. Вптрал хорунжий. Інтересуючі най ся звертають на адресу секретаря J. Senuk, Box 231, Taylor, Pa. Lackawanna Co.

NEW YORK, N. Y. бр. св. Володимира подає до загальної відомости всїм своїм членам що слїдуючий мітинґ припадає 20. Лютого 1909 в гали 167 E. 4-th St. Комітет жадає щоби всї члени явили ся на сей мітинґ, бо суть дуже важні справи. Кождий має виповнити свою належітість що до Р. Н. Союза, бо котрий не виповнить буде суспендований з Р. Н. Союза. Кождий член безуслівно мусить явити ся і мати з собою „беч".
Стефан Шевців секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

за пошукованя знакомих, оголошеня балїв, представлень, сходин і т. п. друкує ся в "Свободї" по цїні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Подає ся до загальної відомости, що братство св. Петра і Павла, віддїл 82 Р. Н. Союза устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

дня, 13-го лютого с. р. в гали Манджерого в NEW ALEXANDRI-Y, PA.

Початок точно о годині 4-ій по пол.

Вступ для мущин по $1.25, для женщин вільний.

Приґравати буде найлїпша музика з Пітсбурга.

Напитки безплатні, перекуски свіжі.

Взиваємо членів, щоби безуслівно взяли участь на згаданім бали.

За порядок і добру забаву ручить балевий
Комітет.

КОНЦЕРТ! БАЛЬ! РЕДСТАВЛЕНЄ!

устроює гр. кат. парохія при церкві св. Івана Хрестителя в CLEVELAND, O.

дня 13-го лютого 1909 в Okrge Hall на Erie улици

Програма

1. Я Русин був...
2. Як бим була...
3. Мир вам братя...
4. Чарочко моя...
5. Ой піду я до млина...
6. Боже Великий...

відсьпіває тов. "Клівляндський Руський Боян".

Вступне слово ... о. Е. Бурик
Козаченьку, дек. п. Вас. Монрик
На чужинї деклямация ....п. Анна Бабінчак
Рідна мова дек. .. п. Кат. Синяк
Два віночки дек. п. А. Петрусь

„СТРАЙК"

Комедія в 3-ох дїях

Вокоман..........п. Н. Милянич
Реєнтий ....п. М. Серак
Настуня його дочка .. п. С. Ляш
Марійка, її подруга ....п. Г. Кормош
Іван, жидівський попихач ....п. А. Міндек
Семен, академік п. Й. Сенчина
Василь, мол. господар ....п. Ів. Мітро
Василиха, його жінка ....п. М. Кормош
Никола, мол. парубок ....п. Н. Кормош
Матій, мол. парубок ....п. Й. Дзурічко
Мортко, арендар п. П. Єдинак
Павлуньо, школяр ....п. Й. Гладиш
Юрко, школяр п. Й. Капляфк.
Режисер і управитель п. Ів. Поп.

Вступ: мущина з женщиною 35 цнт., женщина сама 25 цнт.

Сердечно повитаємо наших Русинів, а за добру забаву і смачні закуски ручить
3—5 КОМІТЕТ.

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

„В старім і Новім краю"

і

БАЛЬ

відбуде ся дня 13-го лютого 1909 р. в Music Hall, 213 Lackawanna Ave., Scanton, Pa.

Особи:

Микола — Іван Кирилюк.
Андрій — Клим Вітошинський.
Андріїха — Евдок. Калакуха.
Іваниха — Розал. Гришко.
Мошко — Мих. Роздїльський.
Війт — Василь Ґнус.
Мартин — Михайло Волощук.
Ґаздиня — Анна Урманець
Михайло — Кирило Волощук.
Василь — В. Ґнус.
Олекса — Михайло Язьвінский.
Гринь — Максим Ґлух.
Стефан — Ілько Гришко.
Ілько — Дмитро Попіль.
Михась — Василь Роздїльский.
Марійка — Роз. Гришко.
Полїсмен — Федір Піндзьола.
Ганя — Анна Сенюк.
1 паруб. — Василь Стельмах.
2. паруб. Онуфр. Запоточний.
3. — Ілько Гришко.

Режисер П. Кирилюк.

Початок балю о год. 12. в полудне. Початок представленя о год. 7.30 вечер.

Цїна місць: 35, 25 і 10 цнт.

Дохід призначений на украінсько-руську церков св. Володимира в Scranton, Pa.

ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ

відбуде ся дня 13-го лютого с. р. в Elizabeth, N. J. на дохід місцевої церкви в гали Singer-a.

Початок о год. 5-ій по пол.

Вступ від особи 25 цнт.

За комітет:
Вас. Левчик,
Юрко Кравець,
Вас. Гриценко 3—5

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство Пресьвятої Тройцї, віддїл ч. 203. Р. Н. Союза дня 20-го Лютого 1909 р. в Дувей Гали ч. 76 North 6-th St. Brooklyn, N. Y. Початок точно о годині 7-ій вечер. Музика знаменита. Вступ від особи 25 цнт.

Запрошуємо всїх Бруклиньських Русинів і Русинок як також і з околиць.

За добру обслугу ручить
Комітет.

Перший Український ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

відбуде ся заходом братства св. Володимира віддїл 190 Р. Н. Союза дня 21-го лютого с. р. в гали під числом 536 Market Str., Newark, N. J. Початок о годині 6-ій вечером.

Усїх щирих Русинів Українців запрошує ся як найсердечнїйше на сей перший Баль. Прийдїть всї, як один, нехай ворог не ликує, нехай бачить, що у нас сила і єдність, що мимо їх заходів ми всї стоїмо твердо і сильно під нашим прапором, прапором Руси-України! Покажім нашим ворогам, що всї їх заходи розібють ся неначе филї води о тверду скалу нашої єдности! Лиш в лучности сила!
Балевий комітет.

ДЕ Є

Микола Придзимірський, 18 лїт, родом з Коршилівки, пов. Скалат. Тому третий рік, як приїхав до Америки до Buffalo, N. Y. і невідомо де тепер знаходить ся. Хто би о нїм що знав, або він сам, нехай буде ласкавий на оден з понизших адресів зголосити, а дістане належиту винагороду.

Paul Lozinsky,
Northampton, Pa
або: Стефан Придзимірський в Fogesville, Pa 2—5

ДЕ Є

Василь Цебрик, член 197-го віддїлу Р. Н. Союза, родом з Лужка гірного, пов. Старий Самбір. Єсли до слїдуючого мітинґу не зголосить ся (14-го лютого с. р.), зістане виключений.

Андр. Лужецький секр.,
Box 117,
Swoyers, Pa.

ОГОЛОШЕНЄ.

Потрібую сейчас дякоучителя. Платня місячна (без помешканя і харчу) від 35 до 50 долярів в міру заслуг. Вимоги: ґрунтовне знанє нотного сьпіву, бодай в практицї, так щоб умів провадити хор. 2) Голос теноровий. 3) Знанє провадженя вечірної школи в руськім язицї дві годині денно, (в Суботу цїлий день) з тутешними дїтьми. 4) Моральність і тверезість.

Голоситись на адресу:
Rev. V. S. Hryvnak,
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka. Co.

КОНКУРС.

Парохія потребує дякоучителя; місячна платня від 35—45 в міру заслуг. Вимагає ся: 1) точне знанє уставу церковного, пїня нотного а взглядно провадженя хору 2) добрий голос (тенор) 3) совісне провадженє школи 2 год. денно вечером в язицї руськім 4) моральне заховане ся. Голоситись:

Rev. Al. Rotko,
Box 1091
5—7 Carnegie, Pa.

ШУКАЄ ПОСАДИ

Абсольвент академії торг., Русин, 21 лїт, з язиком руським, польським, нїмецьким і обізнаний з язиком француським і російським шукає посади.

Box 429 kost.
Franklin Furnace, N. Y.

ЧИТАЙТЕ В PASSAIC, N. J.

Франціщок Барна, що має перебувати в Passaic, N. J., нехай зголосить ся до австрійского конзуля або до Емиґраційного 170 East 80-th Street, New York по свого брата Івана Барну, 17-лїтного хлопця, що на днях приїхав з краю.

Заряд Руского Бюра Працї св. Рафаїла 339 E. 20. Str. New York.

ПОЗІР! ЩОСЬ НОВОГО!

Нові пера автоматичні до писаня! Пишіть і залучіть стемпсів за 20 центів. Великий вибір книжок, наукових, молитвенників, кресги, образи, прибори до писаня, тютюн краєвий. Пишіть по цінник. Адреса:

Knyharnia Nowosty,
808 Carson Str.
5—6 Pittsburg, Pa.

ХТО ХОЧЕ РОБИТИ ГРОШІ?

Пошукую спільника або купця. Добре місце для Русина. Голосити ся:

808 Carson. Str.
5—6 Pittsburg, Pa.

НА ПРОДАЖ

ґросерня, гарно заряджена. Бизнес розвинений. Цїна $900.00. Причиною продажи є виїзд до краю.

141 Berry Str.,
Brooklyn, N. Y. 4-7

ПОЗІР МОЛОДЦЇ! ДІВЧАТА ПОЗІР!!

Хоче молодець мати дївчину, щоби з нею женити ся, або дївчина хлопця, щоби вийти замуж, то нехай зголосить ся на низше подану адресу. Ми удїляємо всяких інформаций молодим людям, і вже не одна пара в такий спосіб пібрала ся, та чому-ж Вам сидїти без товариша житя, та завідувати жонатим людям?

Пишучи до нас по інформації, вложіть за два центи марку.

National Matrimony Bureau,
Box 73
Winnipeg Man., Canada 4-5

ДО ВІДОМА УСІМ ПП. МІСЦЕВИМ СЕКРЕТАРЯМ Р. Н. СОЮЗА.

Упрашає ся усїх секретарів місцевих віддїлів Р. Н. Союза, аби при нагоді подаваня Головному Урядови Р. Н. Союза імен „принятих на ново членів" (то є тих, що попередного місяця братство їх суспендовало) рівночасно подавали і їх адреси до адміністрації „Свободи".

Се є доконче по тій причинї, що раз суспендованого члена сейчас викидає ся з адресаря і коли по місяци братство приймає його на ново, ми дістаємо лиш його імя, але без адреси, та тому не єсьмо в станї посилати такому членови часописи. Наколи отже П. П. секретарі місцевих віддїлів зволять ласкаво подавати нам і адреси „новопринятих членів" то тим способом запобіжить ся усяким колотнечам, квасам і нарікання м.

Адміністрація „Свободи".

НОВА ЕРА.

Зі всїх сторін надходять запевненя, що наближає ся конець тяжких часів і що надходить нова ера добрих часів. І ми повинні приготовити ся до новых обовязків через удержанє себе в добрім здоровлю і силї. Сї, що суть хорі, повинні уживати Трінера Американскій Еліксір Ґіркого Вина, щоб добути фізичної і умової сили. Передовсїм се вино управильнить наше трavленє надаючи вам нормальний апетит. Ориан травленя скріплять ся і будуть могли легко асимілювати усякі корми, то значить, що орґанізм з'уживе усї частинки поживи, що дасть обильну кров і викине на верх усї непотрібні і шкідливі частини.

Є се знаменитий лїк у всїх недуґах, де обявляє ся страта апетиту, ослабленє, у всїх забуренях жолудка і кишок, коли є слаба кров, в станї нервозности, і безсонного змученя. У всїх дрогусторах.

JOS. TRINER,
616-622 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

Новий „Рінальдо-Рінальдіні“.

Росія має тепер свого „героя дня“, нового „Рінальдія - Рінальдінього“, а тамана знаменито з'орґанізованої шайки розбійників, Александра Савіцкого.

Імя Савіцкого громом понесло ся тепер по цілій Росії, а його вчинки під вглядом бравури, під вглядом шаленої сьмілости та що такає ся уміетного укривання ся по доконаню грабежий, не мають здаесть собі прамірів.

Кругом його імени сплела ся ціла вязанка оповідань, леґенд і розказів.

Днесь — Савіцкий є героем дня, яким займають ся і в Петербурзї. Вони визначили нагороду 3.000 рублів за вловлене сьмілого грабіжника, який не го, що грабить безлично, у білий день, але по при се немилосерно еще глузує собі з полції і жандармерії.

І цікаво, що навіть ся висока надгорода не спонукує вікого видати Савіцкого властям.

Як тепер удало ся вияснити російській поліції, Савіцкий, се бувший ученик 4 ої кляси реальної школи в Новозибкові. Уже в школі відзначав ся він отаядшностию і за се одержав від своїх товаришів призвиско: „анархіст“. У Савіцкого є мати, які по доконаних ним пару грабежах відобрано право удержувати шинок. Коли він про се дізнав ся, закликав обурений: „Що тут завинила моя мати?! Я за се страшно буду мстити ся!...“ І дійсно — сьвато додержав свого слова.

Слідуючі факти нехай послужать приміром.

Отсего власне року Савіцкий жив в одним місточку коло Кієва під прибраним іменем, мешкав най спокійнійше, належав на віть до клюбу і щоденно ходив там на карти. Про се дізнала ся поліція і кинула ся до клюбу, щоб арештувати Савіцкого. Сей однак дві мінуті перед її приходом спас ся і пропав неначе камінь у воду.

Другий случай: в одним селі віт рішив такой за всяку ціну його піймати. І ось серед білого дня приходить у його хату Савіцкий, представляє ся і витягаючи револьвер питає його дуже чемно: „Чи не ви порішили мене вбити?

Позаяк се мені не до смаку, тому я присудив тебе поперед вбити. Готов ся на смерть!...“ Уся родина віта попала в страшний переполох. Жена падає на коліна перед Савіцким і просить о житє. На се оприщок осьміхнув ся, сховав револьвер і найспокійнійше відійшов.

Недавно сему ґубернатор Чернигова дістав від Савіцкого таку карточку: „Відїжджаю на місяць за границю на урльоп і уважаю своїм сбовязком повідомити про се ваше превосходительство. По поворотї з за границі буду мати честь лично зложити мій поклін вашому превосходительству“.

Сейчас заалярмовано усю полїцію, переведено тисячні ревізії, але Савіцкого не найдено. Тимчасом сей в сю ніч напав на жіночий монастир „Разрытое“, віддалений на 8 верстов від стації „Жубиново“ де власне не був зібраний цїлий від діл поліції.

Нічний напад викликав паніку в монастири.

Тимчасом Савіцкий казав собі дати лишень біле для себе і своїх товаришів, потім принав благословене від монахині, зложив її певну значну суму гроший, за що казав молити ся їм за свою душу. По сїм зник.

В пів години по сїм наспіла у монастир поліція, однак безуспішно.

По дорозї з монастаря заїхав Савицкий до поміщика (властителя дібр) Д-ка, який власне справляв іменини своєї жінки. Коли тут прибув Савіцкий і голосно представив ся, серед зібраних численно гостий вибух страшний переполох. Однак він запевнив їх, що не мають чого бояти ся, бо він приїхав лишень, щоби ґаздині дому пожелати з іменинами. І дійсно цїлий час він поводив ся як джентельмен. При столі пересидїв з яку годину, випив шампанського і від їхав дальше в три мінуті перед тим, як прийшла у дім поліція, вислана за ним в погоню з монастиря.

Дня 12 го грудня кієвська часопись „Послѣднія Новости“ дістала почтою від Савіцкого слїдуючий лист: „Высокоповъ. Пане редактор! Не відмовте помістити в шпальтах Вашої часописи слїдуюче спростоване. Власне зовсім припадково попало ся мені у руки послїдне число часописи „Кіевская Мысль“, в якім є поміщений передрук з „Барж. Вѣдом.“ про вбійство п. Харченко і Вейцмана. Кореспондент згаданої часописи се вбійство приписує мені. Я крайно обурений так тим звірським вбійством як і приписуванем мені якихсь нечесних діл і називаю його власним язиком: се по „істинно татарськи!“ Ті особи, що інтересують ся мною, прошу наводити про мене не сплетні, але дійсні факти, або зждати аж до весни, аж доки я, користуючись вакаціями, не подам у часописи моїх заміток вроді дневника. Приймить слова найглубшого поважаня! Алекс. Савіцкий. Кієв 11 грудня 1908 р. P. S. Висше подане спростоване я призначую для місцевої публики. З кореспондентом же часописи „Барж. Вѣд.“ я буду мав нагоду інакше розчисляти ся...“

Вельми цікавий також є побут Савіцкого на фільварку „Стольное“, власності ґрафа Мусин Пушкина. Фільварок і мешкальна палата суть получені телефоном.

І ось раз через телефон повідомляє Савіцкий ґрафа, що вибирає ся до нього в гостину та що в виду того ожидає принятя.

Ґраф приняв се за жарт завідателя дібр, позаяк і дістав телефон із його канцелярії.

Вечером являє ся дійсно Савіцкий і каже замельдувати ґрафови через льокая свою візиту. Від нього дістає відповідь, що ґрафа нема дома. На се замітив, що се дуже неґречно зі сторони ґрафа, який знаю чи, що він прийде, не ждав на нього. На всякий случай ждав побачити ся хоч з ґрафинею. Ся пересудже на вислала Савіцкому 300 рублів, які він сховав най спокійнійше і відійшов з обіцянкою, що в недовзі поверне, бо хоче такой доконче „лично“ бачити ся з ґрафом.

Його очайдушна відвага опробиває ся найяркійше в його виступах в поліцією. Не говорить ся тут зовсім про такі дрібні случаї, як його візити у мійского ісправника в мундурі жандарма або власноручна його напись на порозклеюва них по мурах оголошенях, що уряд визначує за його зловлене 3 тисячі рублів: „Читав з вдоволенем і зі своєї сторони визначую 2 тисячі рублів тому, хто мене зловить!“ Він звичайно наперед повідомляє поліцію, що того а того дня о грабить таке а таке майно і завсігди так уміє повести діло, що доверше ограбленя на пів години перед приходом поліції.

Приміром на желїзничій стації, Димки, дістає поліція таку телеґраму. „Завтра приїжджаю о третій годині по полудни. Савіцкий“.

Річ природна, що уся поліція на ногах. В означений час прибуває поїзд, з якого висідають два купці, дуже добре знакомі поліції і грубий, старший піп, з великим хрестом на грудях.

За попом виносять величезний куфер, пачки, па кунки, вузлики, подушки. На вид сего величезного баґажу попа навіть і поліція іронічно підсьміхає ся.

Піп довго жде на прибуте своїх коний на двірци. І наконець не діждавши ся, рішає їхати дальше желізницею.

— Коли їде слїдуючий потяг, — питає, підходячи до жандармского полковника.

— За дві години, батюшка, відказує ґречно полковник підходячи під благословене і цілуючи його в руку.

За дві години від'їжджає піп а вечером поліція дістає телеґраму: „Я виповнив обіцянку. Був у вас о 3 ій годині в расі попа. Савіцкий“.

Розлючена таким глумленем ся поліція уживає всїх сил, аби сьмілого ватажка дістати у свої руки. Дарма. Він неначе грають ся кидає ся в щорас то нові небезпеки, видумує, щорас то шаленійші штучки і завсігди зникає і пропадає без сліду. Богато також причиняє ся до його неуловимости факт, що він грабить лишень богачів а завсігди спомагає селян, які незвичайно симпатично відносать ся до очайдушного ватажка.

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:

	цнт.
Америка	15
Ангел та пустельник і т. і...	15
Борба кляс і чому бобітники орґанізують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мілїонерів і т. п. С. 7..	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про зьвірята	30
Дві левади і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6	15
Еміґрант	15
Жовнір	10
Журавлї	10
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	$2
Образки і загадки	10
Оповіданя	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землї	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	$1
Розмова Поляка з Русином..	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жиє	15
Які то є люди на землї, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-анґлїйский тлумач ...	60
Польско-анґлїйский тлумач .	60

Молитвенникп в красній оправі.

Бог Надежда моя	$2 50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	1.50
Druh Duszi (в звич. опр.)	.75
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторскі церковні	10
Книжочки Братскі	10
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Помяник померших душ	10

Пишіть на адресу:
Swoboda,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ ДО РУС. НАР. СОЮЗА. СОЮЗ ПЛАТИТЬ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ЗА ЧЛЕНА!

До усіх Вп. п. Секретарів місцевих відділів.

Просить ся ласкаво повизшу табельку виповнити і виризавши її, як мога найскорше заслати до Редакції „Свободи,“ 184 Hudson St., New York, N. Y.:

Відділ Р. Н. С. ч.: ....

Братство зове ся: .... G 21

Імя секретаря: ....

Адреса секрет. (братства): ....

(Печать) (Підпис)

Іван і Гриць.

(Незалежні поступовці).

Гриць: Чи ти Іване бачив, як то вікей Омега, делеґат нашої презвитеріянської сьв. конференції змалював ту нашу сьвату роботу в „Свободі" ч. 3-те, пишучи без обиняків про тих — е, як же ся називають — фе... но... поступовців?

Іван: Е, се пусте. Ані ґаіки сего не читають і се ґрунт! Грощі дадуть все такоі, а наш чоловік на те дурний.

Гриць: А що скажеш на сі похвальні дописи, які на мі руки прийшли? Я сейчас тобі прочитаю.

Чатае:

New York, 6 лютого.

Товаришу Грицю! Наша незалежність іде в гору; послідний раз, коли ми бакакали о всіх доцілених і недоцілених „собитіях," здавало ся і мені і тобі самому, що всьо страчене, що не є доцілене. Але не є так, а зовсім інакше. Сього дня дирекція презвитерського „Мотуза" вігнала всі свої сили на гуртове згромадження, якого ціллю є — зганяти всіх сьвідомих і несьвідомих дедектевів, які мали би переносити всі кути — чи там не скриває ся де Омеґа, яка стілька лиха наробила нашому незалежному гуртові.

Твій

Я. Квочка.

Yonkers, 7 лютого.

Дорогий Грицю: — Делеґація сьв. конференції презвитерської заповідає велике небезпечеьство для будучої презвитеріянсько-залежної церкви і то в самім її розцьвіті. — Показало ся, що у цілому Юнкерсі звайде ся несьвідомих і легковажних людців аж цілих 3 - 4 особи. Решта не хоче нам вірити, хоч сядь та плач. Гадаю, що буде для нас велике „швайвераі," бо боси готові нас вимиарети. Ратуй брате та шли хоч звідки дураків.

Твій,

А. Юрків.

Newark, 8 лютого.

Милий Грицю: — Наша поступова парохія в коротенькім часі стала такою осьвідомлено, що, аби вилынувати цілих 50 фамілія, спровадженою аж 3 ех поступово-незалежних...по... попів, які у коротенькому часі вивіють всю віску з усіх сальонів.

Твій незалежний товариш,

І. Яцків.

Philadelphia, 8 лютого.

Пов. Товариші: — Наш поступово незалежний гурт Сводівае си будувати ту нову незалежну катедру — але понаж наступила „ретстра" зима, то всякий будівничий материял замерз. Тепер знова за богато розпустило отже і гасицідські матерія цілком в шлакім розпит ся — на болото... Пр симо телеграфічно прислати кого в редакції „Мотуза", щоб нослом вмирав, чи фітадельфійське болото надає ся для незалежної ідеі.

З поважанем

І. Смутний.

Clarence, 9 лютого.

Любезний Грицю: — Наші незалежний „сьвященик" так суть заняті парохіяльними справами, що цілими тижнями аві ві сьвічкою іх не найдеш. Позаяк люди кажуть, що тогка завсігди тягне до ліса, то будь ласкав повидати їх у нюйорських риштоках, а може положиш конець нашій біді.

Цілую Тя в саму пику, Твій

О. Розжалений.

Bloomfield, 9 лютого.

Голубчику Грицю: У нашім містечку з'явив ся якийсь чудернацький чоловік, якого іменують новомодним Мойсеем. Каже, що не сьв. Петро та Павло були першими але він і на своїм хребті хоче побудувати якусь чудернацьку новомодну церков нового завіта. Прошу Тебе, голубчику, напиши і поясни мені се „чудо," бо я несьвідомий в поступових завітах.

Цілую Тя в саму рейку. Твій

Мацько Хрін.

Іван: Се вічо. Ми да се єгробимо файненько, за шлемо то до презвитеріянско незалежного „Мотуза" — а знаєш, тамтой наш товариш мазар від „Мотуза" осмарує се своєю патентованою мазею так, що як раз ані чорт сего не пізнає. Yes-ey! Таких власне як він мазярів вам і треба! Він не одного вже вмів омазати, а єго діла....

Гриць: Пст!... Про се ні слова!... Чи хочеш, щоб Тебе викинули з нашого гурту?...

Іван: Я тобі скажу на ухо щось — в секреті: Памятаєш ти спілку „Амер. Бойса" єго порід і кончину єго нещасливого житя? Відачиско „Бойсяк" дістав туберкуліз, бо опікун єго пожерав єго наймилійшу поживу. Патріст з'їдав усе молоко.

Гриць: Нещасні людаська!

Іван: Чому нещасні? Так треба всім, хто дасть взяти ся на „сердечні" слова — пройдесьвітам.

Гриць: Так?... Well, good bye!

Іван: Good bye!